

اصلاحات و کلیسای ملی

سال ۱۵۰۰: اصلاحات پروتستان - لوتری، اصلاح، انگلیکانی

دومین تقسیم بزرگی که در مسیحیت رخ داد در سال ۱۵۰۰ اتفاق افتاد. اینجا بود که کلیسای ملی (کلیسای لوتری) که در اصل شاخه کوچکی از درخت بزرگ کلیسا است (ضمیمه را ببینید) بوجود آمد. هنگامی که لوتر اصلاحات پروتستانی را آغاز کرد، کلیسای لوتری از کلیسای کاتولیکی رومی فاصله گرفت.

لوتر از اینکه کلیسا تبدیل به موسسه قدرتمندی شده بود که زمان بیشتری را صرف پول جمع کردن برای خود به جای اشاعه انجیل میکرد، ناراضی بود. لوتر به خصوص مخالف آموزشنامه بود. پاپ در سال ۱۵۰۵ برای ساخت کلیسای سن پیتر و در روم تعدادی آموزش نامه ارسال کرد. فکر پشت آموزش نامه این بود که قدیسه‌ها و شهدا آنقدر اعمال صالح انجام داده بودند، که کلیسا قادر به فروش بخشی از این اعمال بود؛ مردم با خرید این اعمال صالح اضافی، قادر به خرید برکت خداوند بودند! همچنین آن‌ها می‌توانستند برای اعمال اشتباهی که در زندگی خود انجام داده بودند، تریخ بخرند، و به آن شکل از شر محاکمه دشوار، به هنگام روز قیامت، خلاص شد. از آنجا که ما انسان‌ها قادر به اجتناب از گناه کردن / کار اشتباه انجام دادن نیستیم، تعداد زیادی آموزش نامه خرید و فروش میشد.

سال ۱۵۱۷: ۹۰ بند بر درب کلیسا در ویتنبرگ

این آموزش نامه‌ها بود که به طور جدی باعث آغاز اصلاحات شد. در ۹۰ بند، لوتر خطاهای بسیار کلیسا را با جزئیات شرح داد. لوتر خواهان تفرقه اندازی نبود، ولی بعد از این بندها و انتقاد شدید از کلیسا، تفرقه اجتناب ناپذیر بود. کلیسای کاتولیکی به لوتر برچسب بدعت‌گزاری زد و او را طرد کرد، یعنی او را از کلیسا بیرون انداخت. به این شکل لوتر از دیدگاه کلیسا قانون شکن بود.

لوتر

لوتر میبایست بنا به خواسته پدرش حقوقدان میشد، ولی بعد از یک تجربه هولناک در یک هوای طوفانی، لوتر تصمیم گرفت راه صومعه را انتخاب کند. لوتر مردی دلواپس و نگران بود، و بسیار هراسان در مورد تفکری که با نام تقدیر گرایی خوانده میشد، تفکری بر اساس آن برخی پیشاپیش به گمراهی و ضلالت مقدر شده اند. او در طول تحصیلات خود، و همچنین بعدها به عنوان پروفیسور الهیات، با این تفکر مبارزه کرد. روزی لوتر به مکاشفه بزرگی دست می‌یابد. آن روز بعدها به عنوان نقطه عطف اصلاحات پروتستانی خوانده شد- و به طور ساده میتوان گفت که برای لوتر ناگهان فضل خدا، پیش از محاکمه و قضاوت او قرار گرفت. عدالت خداوند که لوتر همیشه آن را مساوی با محاکمه و قضاوت او دیده بود، تبدیل به نقطه مقابل آن، یعنی عشق خداوند شد. این بازساخت، به لوتر درک وسیع از این موضوع داد که انسان با اعمال خود نمیتواند خود را شایسته فضل و عشق خداوند کند، بلکه این‌ها بدون شایستگی انسان به او عطا میشود. به زبان دیگر این فضایل «مجانی» هستند - کلمه که مشتقی از کلمه فضل و بخشش در لاتین است "بخشش" به معنای "مجانی".

لوتر بر سر زبانها، و متن سرمغالها

۱. انسان هم صالح و هم خطاکار است

انسان خطاکار است، ما به تنهایی قادر به رهایی از گناه نیستیم. و انسان تیرئه شده است، چرا که عیسی یکبار همه ما را در برابر خداوند توجیه کرده است. این یک معمله پایاپای نیست، - بلکه یک همزمانی است. ما گناهکاران توجیه شده هستیم. خداوند با این وجود به ما عشق میورزد. انسان قادر به توجیه خود در برابر خداوند نیست، ولی خداوند این کار را برای ما کرده است.

۲. (Sola Gratia) بخشش و فضل خداوند به تنهایی

ما نمیتوانیم فقط با اعمال نیک خود رستگاری شویم. فقط خداوند است که رستگار می‌کند. تنها چیزی ما با آن قادر به ملاقات خداوند هستیم، ایمان است. رستگاری عمل خداوند در برابر انسان است.

۳. (Sola Fidei) ایمان به تنهایی

ایمان توسط خداوند عطا میشود. ایمان چیزی نیست که انسان خود قادر به داشتن آن باشد، بلکه چیزی است که از سوی خداوند عطا میشود. و فقط ایمان است که رستگار می‌کند.

۴. (Sola Scriptum) کتاب مقدس به تنهایی

لوتر تلاش کرد که، اضافه های انسان‌ها و رسم‌های پدیدار شده را کنار بزند، تا به نقطه آغاز یعنی انجیل بازگردد: انجیل از نظر او تنها مرجع اصلی است.

۵. نیروی قضاوت کشیش، بعنوان انسان معمولی در مقابل فردی مقدس

لوتر درک روشنی از این موضوع داشت، که همه کسانی که غسل تعمید داده شده اند کشیشان خداوند هستند؛ کشیشان در واقع فقط کسانی نیست که به این شغل وضع شده اند. لوتر بدین وسیله تساوی همه انسان‌ها را در برابر خداوند با جزئیات شرح می‌دهد. با این وجود، نیاز به وجود کشیشانی که به این شغل وضع شده اند در کلیساهای لوتری میباشد، به دلیل اینکه به کسانی احتیاج است که وضع شده باشند تا مسئولیت این را بر عهده داشته باشند، که آئین‌ها و کلام به درستی مدیریت شود. یعنی وجود کشیشان برای نظم و سازماندهی درست است.

۶. عشاء ربّانی

عشاء ربّانی هدیه ای از جانب خداوند است. وقتی عشاء ربّانی با ایمان دریافت میشود، خداوند " هم درون، هم بالا و هم پائین " آن حضور دارد.

آن شاخه کوچکی که در دانمارک کلیسای انجیلی لوتری و یا کلیسای ملی دانمارک نام دارد، بخشی از شاخه انجیلی لوتری است. امروزه ما هنوز نوشته هایی که در آن زمان به عنوان اعتقاد نامه تصدیق میشد، به رسمیت می‌شناسیم. اصول اعتقاداتی که ما امروزه در کلیسای ملی دانمارک استفاده می‌کنیم به زمان کلیسای اولیه بر میگردد، که لوتر با خود از کلیسای کاتولیکی به همراه آورد، و این چیزی بود که به اصول اعتقادات معتبر در کلیساهای ما تبدیل شد؛ اعتقاد نامه رسولان، اعتقاد نامه آتاناسیوس و اعتقاد نامه نیقیه. غیر از موارد ذکر شده کلیسای ملی دانمارک دو اعتقاد نامه دیگر نیز وجود دارد که از زمان اصلاحات پروتستانی ریشه می‌گیرند: اعتقاد نامه آگوسبرگ و تعلیم و دستور مذهبی کوتاه لوتر. تعلیم و دستور مذهبی کوتاه لوتر تلاشی برای توصیف ماهیت مسیحیت است. امروزه تلاش میشود که تعلیم و دستورهای مذهبی را به زبان رایج روزانه بازنوشت.

شاخه‌های دیگر پروتستان - اصلاح طلب ها و کلیسای انگلیکانی

کسان دیگری غیر از لوتر نیز به وضع موجود اعتراض کردند، همچنین کسانی که نظری متفاوت با لوتر داشتند. گروه های زیادی در مقابل کلیسای کاتولیکی ایستادند، و ظهور یک مسیحیت متفاوت نتیجه این اعتراض ها بود:

- کلیسای انجیلی لوتری - به طور عمده در آلمان و اسکاندیناوی
- کلیسای اصلاح شده - به طور عمده در هلند و سوئیس
- کلیسای انگلیکانی - به طور عمده در انگلیس

تجزیه‌ها ادامه میابد

تعداد فراوانی کلیسای مختلف پروتستانی انجیلی وجود دارد. در اینجا نام بزرگترین آن‌ها را ذکر میکنیم:

کلیسای پینسه

- هنگامی که جنبش مدرن پینسه در سال ۱۹۰۶ در آمریکا آغاز شد، هدف ساختن یک کلیسای جدید نبود، بلکه در طول ۱۰۰ سال گذشته این جنبش باعث رشد سریع کلیسای پینسه در جهان شد.
- تأکید زیاد جنبش بر عملکرد آزادانه روح القدس با درک کلیساهای قدیمی متناسب نبود، و نتیجه مسلم، ایجاد شاخه جدیدی در مسیحیت شد.
- کلیسای پینسه احکام و اعتقاد نامه خود را ننوشته است. در کلیسای پینسه انجیل مرجع است، که کلام اصلی و الهام خداوند است، و به همین دلیل به انجیل به عنوان گواهی بدون نقص خواسته

خداوند برای انسان دیده میشود. روح القدس عنصری است، که باید به کلیسا و فرد ایمان آورده، درک عمیق‌تری از معنی و اهمیت نوشته‌های انجیل بدهد.

- در غسل تعمید فرد غسل دهنده به طور کامل در آب فرو میرود، بدین صورت به عملکرد اولین مسیحیان ارجاء میشود، در این کلیسا "غسل تعمید" بزرگسالان، برگزار میشود، ولی غسل تعمید کودک همانند بسیاری کلیساهای دیگر برگزار نمی‌شود. غسل تعمید بزرگسالان بنا بر کلیسای پینسه مبنی بر تغییر دین و ایمان به عیسی، به عنوان ناجی شخصی است. تغییر دین بدین شکل عملی فعالانه است، که در آن شخص ایمان آورنده بایستی متوجه اهمیت و معنی اینکه که او اکنون به عیسی مسیح ایمان آورده است، باشد.
- بارزترین مشخصه اعتقادات و آموزه کلیسای پینسه، احتمالاً شکلی است که روح القدس در این کلیسا خود را نشان میدهد، تا حدی از طریق صحبت کردن فردی از شرکت کننده در مراسم، به حالت خلسه می‌آید. همچنین از طریق شفا دادن با دعا و دست قرار دادن بر روی کسی در کلیسا اتفاق می‌افتد. صحبت کردن در حالت خلسه، پدیده‌ای است که در آن یک یا تعداد بیشتری از اعضای کلیسا در حالت روحانی فرو می‌روند و ناگهان شروع به آواز خواندن یا صحبت کردن میکنند. این اتفاق به طور خودجوش و غالباً در زبانی "نامفهوم" رخ میدهد، که تنها افراد بخصوصی در کلیسا قادر به "ترجمه" و یا تفسیر آن هستند. صحبت کردن در حالت خلسه در کلیسای پینسه حاوی پیام‌های مستقیمی از جانب خداوند است و نقش بزرگی در اعتقادات و عمل کلیسای پینسه ایفا می‌کند. نقش شفا دادن‌ها با دعا و دست قرار دادن بر کسی با صحبت کردن در حالت خلسه یکسان است. در اصل در کلیسای پینسه شفا دادن کسی با دعا و دست قرار دادن بر او برای هر کسی امکانپذیر است. اما درک عمومی وجود دارد که بعضی از اعضای کلیسا، موقعیت بخصوصی دارند که آنها را نسبت به دیگران بیشتر قادر می‌سازد که دیگران را با نیروی روح القدس شفا دهند.
- در سطح جهانی کلیسای پینسه سریع‌ترین مذهب مسیحی در حال رشد است.

کلیسای بپتیست

- کلیساهای بپتیست مانند کلیساهای لوتری و کلونی، ثمره اصلاحات سده پانزدهم میلادی هستند.
- آنجا که شاخه لوتری در سال ۱۵۳۶ در دانمارک اشاعه یافت، تعداد اندکی پیروان کلیسای بپتیست که در دانمارک بودند، تحت تعقیب قرار گرفتند. در سده هجدهم میلادی اولین بپتیست در دانمارک غسل تعمید گرفت.
- کلیساهای بپتیست در بیش از ۲۰۰ کشور دنیا وجود دارند.
- حدوداً ۵۳۰۰ نفر از اعضای کلیسای بپتیست، که غسل تعمید داده شده اند، در دانمارک هستند، این تعداد در بین ۴۷ کلیسا تقسیم شده اند.
- بزرگترین تفاوت میان کلیسای ملی دانمارک و کلیسای بپتیست دیدگاه این دو نسبت به غسل تعمید است. در کلیسای بپتیست، غسل تعمید کودک وجود ندارد، اما غسل تعمید بزرگسال که "غسل تعمید ایمان آورده" خوانده میشود، وجود دارد. وقتی کودکی در کلیسای ملی غسل داده میشود، برای تأیید این مطلب است که خداوند هنگام غسل تعمید حضور فعال دارد، همچنین جهت نشان دادن اینکه پذیرفته شدن از جانب خداوند مستلزم شایستگی خاصی نیست، بلکه بخشندگی خداوند باعث پذیرش میشود. در کلیسای بپتیست نیز گفته میشود که خداوند همه انسان‌ها را دوست میدارد، بدون آنکه آن‌ها لیاقت داشتن این عشق را به دست آورده باشند، و اینکه ایمان هدیه‌ای از جانب خداوند است، ولی در کلیسای بپتیست غسل تعمید، تأیید ملموسی برای عشق خداوند نسبت به یک فرد، و جواب قابل رویت آن فرد به خداوند است. این به این معنا که در کلیسای بپتیست تنها کسانی که خود خواهان گرفتن غسل تعمید هستند، غسل داده میشوند، که به این شکل به

ایمان و سپاسگزاری خود در برابر خدا اقرار میکنند. خود مراسم غسل تعمید نیز با مراسم غسل تعمید در کلیسای ملی دانمارک تفاوت دارد، در اینجا فقط بر سر کودک آب ریخته میشود، لیکن در مراسم غسل تعمید کلیسای باپتیست، فرد کاملاً در حوضی از آب فرو میرود.

کلیسای متودیست

- کلیسای متودیست از بیداری معنوی و اجتماعی در انگلیس، سده هفدهم میلادی ریشه می‌گیرد. و توسط شخصی به نام جان وزلی بنا گذاشته شد.
- این کلیسا مبنی بر پایه اصلی "ایمان در عشق تاثیر دارد" و "ایمان بدون عمل، بی ثمر است" میباشد.
- کلیسای متودیست در سال ۱۸۶۵ در دانمارک به رسمیت شناخته شد. این کلیسا، در دانمارک کلیسای کوچکی با حدوداً فقط ۲۵۰۰ عضو است.
- کلیسای متودیست، که متشکل از تعداد زیادی کلیساهای مستقل است، در سطح جهانی حدوداً ۷۵ میلیون عضو دارد. به این ترتیب، تعداد پیروان کلیسای متودیست با تعداد پیروان کلیسای لوتری تقریباً مساوی است.
- کلمه "متودیست" از کلمه "مُتد" ریشه می‌گیرد که به یونانی به معنای راه و روش را مینا و اساس خود قرار دادن است. اولین مسیحیان، کسانی بودند که راه و روش را مبنای خویشتن قرار دادند، از این رو متودیست کسانی بودند، که راه مسیحی را مبنای خود قرار دادند.
- کلیسای متودیست مانند کلیسای ملی دانمارک دو آئین دارد: غسل تعمید و عشا ربّانی. و معمول ترین شکل غسل تعمید، غسل تعمید کودک است. بعدها محتوی غسل تعمید با یک مراسم تأییدیه غسل تعمید و پذیرش در کلیسا، تأیید میشود؛ این بخش از اهمیت زیادی در کلیسای متودیست برخوردار است.
- بزرگترین تفاوت میان کلیسای ملی دانمارک و کلیسای متودیست احتمالاً شکل کلیسا است. محتوی هر دو تقریباً یکسان است؛ ولی شکل آنها با هم متفاوت است.

سال ۱۹۰۰: تلاش جهت وحدت کلیساها - جلسات کلیسای کاتولیک

در طول سده نوزدهم میلادی فعالیت برای تقویت همکاری بین شاخه‌های مختلف مسیحی آغاز شد - که با نام جنبش وحدت گرایی کلیساها نامیده میشود. این فعالیتهای وحدت گرایی کلیسایی هیچ ربطی به اقتصاد ندارد. عبارت وحدت گرایی کلیسایی به معنای اتحاد جهانی کلیساها است و درمورد اجتماع میان شاخه‌های درخت خانواده کلیسایی ما استفاده میشود. در دانمارک به طور مثال تعداد مختلفی مذاهب مسیحی وجود دارد. آن‌ها با یکدیگر همکاری دارند، و عبارت وحدت گرایی کلیسایی را میتوان با کلیساها و افرادی توضیح داد، که معتقدند که کلیسایشان بخشی از مفهومی بزرگتر است؛ یعنی کلیسای عیسی مسیح. وحدت گرایی کلیساها به این معنی است که فرد برگزار نکردن عشا ربّانی با یکدیگر و یا برسمیت نشناختن غسل تعمید یکدیگر را یک مشکل نمیداند.

اگر به انجیل نظری ببیندیم، میبینیم که تفکر اتحاد مسیحی در کتاب مقدس قوی است. این تفکر به طور مثال در عبارت "در عیسی مسیح همه ما یکی هستیم" دیده میشود، ولی این به این معنی نیست که ما باید یکسان باشیم. در یوحنا ۱۷، ۲۱ به اتحاد میان حواریون و همه کسانی که شواهد ماهیت خداوند را میپذیرند، اشاره میشود. این خد ایده آلی است، که ما هرگز قادر به برقرار کردن آن نبوده ایم. تفکر اتحاد از ابتدا بسیار قوی بوده است. به طور مثال قرنهای ۱۲، ۲۸-۱۲ را نشان میدهد، که اندیشیدن در مورد کلیساهای مختلف مسیحی مانند اندیشیدن در مورد بدن عیسی مسیح است.

شوراها و کمیته‌ها در دانمارک، همانند دیگر ارگان های بین المللی، برای اتحاد جهانی مسیحی فعالیت می کنند:

در سال ۱۹۳۹ شورای مشترک اتحاد جهانی مسیحی در دانمارک تاسیس شد.

در سال ۱۹۴۸ شورای جهانی کلیساها ایجاد شد (کلیسای کاتولیکی عضو این شورا نیست، کلیسای ارتدکس فقط مقام نظارت دارد).

در سال ۱۹۵۴ شورای اتحاد جهانی مسیحی کلیسای ملی دانمارک تاسیس شد، که بنا بود به تقویت همکاری بین شاخه‌های مختلف مسیحیت در دانمارک کمک کند.

در سال ۲۰۰۴ شورای کلیساهای دانمارکی تاسیس شد.

شورای واتیکان ۶۵-۱۹۶۲

شورای واتیکان به معنای جلسه کلیسای کاتولیکی است. برخلاف تمام انتظارات این جلسه واقعا باعث پیشرفت همکاری کلیسایی شد، و موفقیتی غیر منتظره برای گفتگوها، نه تنها بین کلیسای کاتولیک و دیگر شاخهای مسیحی، بلکه به همان اندازه متقابلا در میان خود کاتولیکها بود. بعد از گذشت فقط سه سال از جلسه کلیسایی، بود که شرق و غرب، بعد از سکوتی طولانی که از سال ۱۰۵۴ آغاز شده بود، شروع به صحبت با یکدیگر کردند! حالا یکدیگر را با عنوان کلیساهای خواهر همدیگر خطاب میکنند.

جلسه کلیسایی، فرصت گفتگوهایی را بین کلیساهای مختلف فراهم آورد، که سعی کنند همدیگر را درک کنند. این جلسه پیشرفت بسیار مهمی را آغاز کرد، و به شکلی باعث شد که از تفرقه‌هایی که در طول زمان وجود داشته، چشم پوشی شود.

این گفتگوها همچنین فرصت رویارویی و آشنایی با سنت‌های دیگر کلیساها را به همراه داشت و سبب شد که عملکرد و درکی جدید برای استفاده از سنت‌های دیگر که از کلیساهایی غیر از کلیسای خود سرچشمه می‌گرفتند، به وجود آید. در شروع دهه ۱۹۹۰ میلادی، به طور مثال تعداد زیادی برای کلیساها شمع‌دانی کروی تهیه کردند، ولی بسیاری این سنت را سنتی کاتولیکی در نظر گرفتند. در مقابل میتوان پرسید که آیا استفاده از شمع در تنها منحصر به کاتولیکها بوده است و یا اینکه روشن کردن شمع از ابتدا سنتی مهم در مسیحیت بوده است.

کلیسای انجیلی لوتری در دانمارک - کلیسای ملی دانمارک

در دانمارک ۲۰۰۰ قصبه وجود دارد. همه در یک قصبه زندگی میکنند و به یک کلیسای بخصوص تعلق دارند. کشیش مسئول موعظه، مراقبت معنوی، عشا ربّانی، غسل تعمید و همچنین اجتماعات مختلف با ساکنان قصبه است. غیر از کشیش، شورای کلیسا نیز وجود دارد، که مسئولیت تضمین شرایطی مناسب برای ساکنان قصبه را بر عهده دارد. انتخاب شدگان شورای کلیسا این وظیفه را بر عهده می‌گیرد که: "به شرف و وجدان قسم می‌خورند که شغل خود را منطبق با کلیسای انجیلی لوتری ملی دانمارک ایفا کنند، طوری که شرایط مناسبی را برای حیات کلیسای مسیحی و رشد آن تامین کند!"

تنها مسئولیت شورای کلیسا در قبال کلیساها، تعدادی کارهای اداری نیست، فراهم کردن مسکن برای کشیشان، اداره کردن گورستان و غیره. مسئولیت آنها زندگی دادن و رشد است. اگر شخصی مایل به استفاده از حقوق دموکراتیک خود باشد، میتواند نسبتاً به راحتی عضو شورای کلیسا شود!

مهم است که بر این نکته تأکید شود که کلیسا متعلق به خود ما است. به این معنی که برای گرایش و نظر داشتن در مورد اینکه کلیسا چگونه است/ چگونه میتواند باشد، نیازی به داشتن شناختی وسیع در حوزه الهیات نیست. در صورت علاقمندی به کلیسا، مهم است که مراسم عبادت مورد بحث قرار گیرد و بر خواسته خود در حیطه مراسم عبادت تمرکز شود؛ خواستهای ممکن در قالب سرودهای مذهبی جدید، موسیقی متفاوت، توضیحات بیشتر در مورد خطبه، ارائه موضوع و غیره باشد.

قانون اساسی ما با جزئیات شرح میدهد، که کلیسای ما، کلیسایی ملی است که توسط دولت حمایت میشود. به این معنا که کلیسا تحت نظر دولت نیست، که خود از بنیان مذهبی مستقل شده. آزادی دین قانونی شده، و کلیسا احتمالاً هنوز کلیسای ملی (مردمی) است، تنها به این دلیل که تعداد زیادی عضو کلیسای ملی هستند - بخاطر همین، اکثریت چشمگیر اعضای کلیسا، بحث بزرگی در خصوص رابطه بین کلیسا و دولت وجود دارد؛ گروهی خواستار جدائی کلی از دولت هستند، در حالی که دیگران نگران این جنبش هستند؛ که: در این صورت کدامیک از گروه‌های کلیسا قدرت را به دست خواهد گرفت؟ امروزه مساله این است که چه کسی میتواند به نمایندگی از کلیسا صحبت کند؟ و در واقعیت هیچ کس و همه میتواند پاسخ این سوال باشد. در حال حاضر، ملکه و وزیر کلیسا مسئولان عالی در این حوزه هستند، ولی آنها هیچ کاری را بدون مشاوره با گروه‌های مختلف، از جمله اسقف‌ها، شاخهای مختلف مسیحی و سازمان‌های مختلف مسیحی مانند مشیونرها و غیره انجام نمی‌دهند.